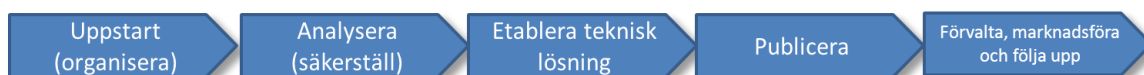

1. Syfte och omfattning

Syftet med denna guide är att underlätta för en kommun eller ett landsting att komma igång med öppna data. Guiden innehåller en sammanfattning av de grundläggande stegen i arbetet som leder till publicering av öppna data. Den innehåller även rekommendationer för det fortsatta arbetet med att förvalta, marknadsföra och följa upp användningen av öppna data.

Guiden utgår från de anvisningar som finns i SKL:s Nationellt ramverk för öppna data samt E-delegationens Vägledning för vidareutnyttjande av offentlig information. I dokumentet finns det länkar till ramverket och vägledningen där det går att hitta mer information om respektive område.

Guiden innehåller fem steg:

2. Uppstart

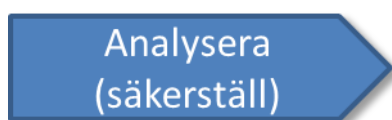

Syftet med detta steg är att etablera förutsättningar för att kunna starta arbetet med öppna data i kommunen.

1. **Utse ansvarig för arbetet med öppna data.** Personen bör ha god kunskap om verksamheten och ett brett kontaktnätverk. Den bör också ha kunskap om organisationens informationsresurser, vilket innebär att följande roller kan vara lämpliga t.ex. CIO/IT-chef, IT-strateg, verksamhetsutvecklare.
2. **Håll ett uppstartsmöte** med representanter från t.ex. verksamhet/förvaltning, CIO/IT-/webbavdelningen, informationsavdelningen och arkiv. Vid mötet bör man informera om bakgrunden till arbetet med öppna data och syftet med detta.
3. **Välj ut en eller flera datamängder** som ska publiceras.
 - a. Utgå från datamängder som är tillgängliga och strukturerade.

- b. Utgå från datamängder som finns publicerade i regionen eller nationellt. Samverka med andra kommuner/landstinget i regionen. (Se [Vägledande principer för öppna data, avsnitt 4.3](#))
 - c. Ytterligare en utgångspunkt är att göra en kostnads-/nyttoanalys för att få ett beslutsunderlag. (Se [Råd för att bedöma nyttor och kostnader för att publicera datamängder](#)).
4. **Utse kontaktperson** (informationsägare) för respektive datamängd.
 5. **Etablera projektet** i enlighet med organisationens projektmodell. I detta ingår att utse projektledare.

3. Analysera

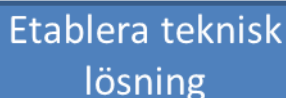
Syftet med detta steg är att säkerställa att det är möjligt att publicera de utvalda datamängderna med hänsyn till lagar och riktlinjer.

6. Är arbetet med öppna data i enlighet med riktlinjerna för kommunens arbete med **informationssäkerhet**? (Se [Vägledande principer för öppna data, avsnitt 5.2](#))
7. **Analysera de utvalda datamängderna**
 - a. Är informationsresursen fri från **sekretessreglerade uppgifter**? Uppgifter som enligt offentlighets- och sekretesslagen är sekretessreglerade får i princip inte tillgängliggöras på nätet för vidareutnyttjande. Se [Vägledning för vidareutnyttjande av offentlig information, avsnitt 4.4.3](#))
 - b. Är informationsresursen fri från **personuppgifter** eller bedöms tillgängliggörandet vara tillåtet enligt personuppgiftslagstiftningen? (Se [Vägledning för vidareutnyttjande av offentlig information, avsnitt 4.4.4](#))
 - c. Är informationsresursen fri från **upphovsrättsligt skyddade verk** och andra prestationer som tredje man har rättigheterna till? Om inte, finns det stöd i upphovsrättslagen för tillgängliggörandet? (Se [Vägledning](#)

[för vidareutnyttjande av offentlig information, avsnitt 4.4.5\)](#)

- d. Är informationsresursen **avgiftsbelagd** eller föremål för **andra villkor** för vidareutnyttjande? (Se [Vägledande principer för öppna data, avsnitt 5.3](#))

4. Etablera teknisk lösning

Etablera teknisk
lösning

Syftet med detta steg är att etablera en teknisk lösning som möjliggör hantering av öppna data.

8. Undersök och etablera **export av data från verksamhetssystem**.
9. Undersök och etablera var **data ska lagras**.
10. Undersök och etablera hur **publicering** ska genomföras. En utgångspunkt är att använda organisationens etablerade CMS/webbpubliceringsverktyg.

5. Publicera

Publicera

Syftet med detta steg är att publicera datamängder som är tillräckligt väl beskrivna för att en utvecklare ska kunna återanvända dessa.

11. **Beskriv metadata** för respektive datamängd (Se [Råd för beskrivning av datamängder](#))
12. **Publicera** datamängder och metadata på kommunens webbplats: www.kommun.se/psidata

6. Förvalta, marknadsföra och följa upp

Förvalta, marknadsföra
och följa upp

Syftet med detta steg är dels att etablera en förvaltning som säkerställer att arbetet med öppna data kan bedrivas med kvalitet över tid, dels att öka kännedomen om publicerade datamängder så att återanvändningen av dessa ökar.

13. **Etablera förvaltning av utvalda datamängder.** De publicerade datamängderna behöver förvaltas för att säkerställa att informationen alltid är aktuell och tillförlitlig. Rekommendationen är att nuvarande systemförvaltare eller motsvarande tar förvaltningsansvaret. Det är lämpligt att kommunen på längre sikt inför en process för informationsförvaltning, samt ansvarig för respektive datamängd, s.k. informationsägare.
14. **Etablera förvaltning av tekniska lösningar.** De olika tekniska lösningar som används för att exportera och publicera öppna data behöver förvaltas. Detta sker lämpligtvis genom att använda kommunens etablerade förvaltningsmodell.
15. **Marknadsföra och skapa dialog** kring kommunens öppna data. För att se till att olika återanvändare känner till organisationens öppna data är det nödvändigt att marknadsföra datamängderna. Det är även viktigt att så tidigt som möjligt etablera kontakt med de som vill använda kommunens data. En dialog med utvecklare är en viktig faktor för att satsningen på öppna data kan bli långsiktigt hållbar. Marknadsföringen och dialogskapandet kan ske på flera olika sätt:
 - a. Marknadsföring på kommunens/landstingets webbplats
 - b. Anordnande av utvecklarevents och tävlingar
 - c. Riktade event mot högskolor eller utvecklarecommunities.
 - d. Intern marknadsföring, riktat mot kommunens medarbetare, kan genomföras genom t.ex. intranät och interna seminarium.
16. **Etablera uppföljning** av organisationens öppna data.

7. Referenser

Nationellt ramverk för öppna data, SKL

- Vägledande principer för öppna data
- Råd gällande ansvar, roller, avgifter med mera för arbetet med öppna data
- Råd för inventering av informationsresurser
- Råd för att bedöma nyttor och kostnader för publicering av datamängder
- Verktyg för att bedöma nyttor och kostnader för publicering av datamängder
- Råd för beskrivning av datamängder
- Mallar för beskrivning av datamängder
- Råd för kravställande vid upphandlingar
- Råd gällande beständiga länkar
- Råd för framställande av maskinläsbara organisationsbeskrivningar
- Mall för framställande av maskinläsbara organisationsbeskrivningar
- Råd gällande vokabulärer för kommuners och landstings arbete med länkade öppna data

[Nationellt ramverk för öppna data, SKL](#)

Vägledning för vidareutnyttjande av offentlig information, E-delegationen

[Vägledning för vidareutnyttjande av offentlig information](#)